

Số: 52 /HD-SNN

Trà Vinh, ngày 22 tháng 4 năm 2019

HƯỚNG DẪN

Quy trình kỹ thuật trồng và chăm sóc đậu phộng

I. CHUẨN BỊ ĐẤT

1. Chọn đất: Yêu cầu đối với đất trồng đậu phộng là phải tơi xốp, cao ráo, thoát nước tốt. Hiện ở Trà Vinh đất thích hợp trồng đậu phộng bao gồm đất giồng cát, đất triền giồng, đất thịt nhẹ. Khi chọn đất trồng mà các chân đất vụ trước đó trồng đậu phộng đã bị các bệnh hại như chết cây con, thối củ, củ bị nhiều đốm đen... nên sử dụng các chế phẩm sinh học như Tricô-DHCT hay các thuốc xử lý hạt giống được phép sử dụng cho cây rau màu đang có trên thị trường. Mặt khác, cũng cần lưu ý phải đảm bảo đủ nước tưới trong mùa khô và thoát nước tốt trong mùa mưa.

2 Làm đất: Tùy từng loại đất mà có cách làm đất khác nhau, sao cho đất trồng phải tơi xốp để củ đậu mới có thể chui xuống và phát triển được. Thông thường có mấy cách làm đất sau:

- *Đất cát:* Có đặc tính là rất tơi xốp, dễ thoát nước, nhưng nghèo dưỡng chất và khả năng giữ phân và giữ nước kém. Đối với đất này chỉ cần cày một lượt, sau đó bừa hoặc xới lại và làm cho sạch cỏ rồi trồng. Cũng có thể không cần cày bừa mà chỉ cần dùng thuốc trừ cỏ để phun xịt.

- *Đất cát pha, đất thịt nhẹ:* loại đất này cần làm đất kỹ hơn, thường phải cày một lượt, bừa hoặc xới 2-3 lượt, lượm sạch cỏ. Nếu đất khô cần phải tưới nước thật ướt trước khi xới lần cuối để rồi trồng. Đây là loại đất ruộng trồng đậu sau một vụ lúa nên có nhiều rơm rạ, trước đây nông dân thường đốt hoặc cào bỏ hết rạ rồi trồng, nhưng làm như vậy đất dễ bị lèn mặt và bí chặt khi tưới nước trong quá trình canh tác và không tốt cho sự phát triển của cây. Hiện nay một số bà con đã biết tận dụng rơm rạ này làm cho đất tơi xốp mặc dù khi cày trồng có hơi khó hơn.

II. THỜI VỤ

Ở tỉnh Trà Vinh, đậu phộng có thể trồng được quanh năm, miễn là có nước tưới trong mùa nắng và thoát nước tốt trong mùa mưa. Có thể chia ra các mùa vụ như sau:

- *Vụ Đông Xuân:* xuống giống trong khoảng tháng 11 năm trước đến tháng 01 năm sau, là vụ đậu phộng có diện tích xuống giống nhiều nhất và cũng là vụ đạt năng suất cao nhất. Trong vụ này, thời gian bắt đầu xuống giống tùy thuộc vào việc thu hoạch vụ lúa Thu Đông, khi trời dứt mưa và khi đất trồng vừa ráo nước. Thường thì nên xuống giống càng sớm càng tốt nếu được vì khi đó đất còn đủ ẩm đỡ phải tưới nhiều.

- *Vụ Hè Thu:* thường xuống giống từ tháng 5 đến tháng 6 dl, tùy thuộc nguồn nước tưới và trời mưa sớm hay muộn thường vụ này năng suất không cao lắm vì thiếu nắng và chỉ bằng khoảng 50-60% so vụ Đông Xuân; tuy nhiên, vụ này thường bán được giá cao.

- Vụ Thu Đông: xuống giống khoảng đầu tháng 8 đến đầu tháng 9 dl tuy năng suất giống như vụ Hè Thu nhưng khi thu hoạch ít gặp mưa và kịp làm giống cho vụ Đông Xuân nên bán được giá cao.

Bảng Lịch thời vụ

Tháng													
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2
Vụ ĐX muộn												Vụ ĐX	
←→											←→		
			Vụ HT sớm										
			←→										
			Vụ HT			Vụ TĐ sớm							
			←→			←→							
							Vụ TĐ						
							←→						

III. MẬT ĐỘ GIEO TRỒNG

Khoảng cách trồng tùy thuộc mùa vụ và hạt lớn hay hạt nhỏ. Hạt lớn phải trồng thưa hơn hạt nhỏ và mùa nắng phải trồng dày hơn mùa mưa. Trồng mỗi hốc 1 hạt theo khoảng cách 15 x 15 cm hoặc 15 x 20 cm trong mùa nắng và 15 x 20 cm hay 20 x 20 cm trong mùa mưa với các giống có hạt lớn. Trong mùa nắng thông thường thì trồng khoảng 4-5 m và chừa một lối đi khoảng 0,3 mét. Trong mùa mưa cần lên líp có bề mặt từ 2-3 m. Chiều dài liếp tùy chiều dài của đất nhưng phải làm sao cho thuận tiện khi tưới cũng như thoát nhanh nước trong mùa mưa.

Để đảm bảo hạt nảy mầm, phát triển tốt và cho năng suất cao cần chuẩn bị hạt giống trước khi trồng như sau:

- Chọn hạt đúng giống, đồng đều.

- Chuẩn bị giống trước khi trồng nên phơi củ (trái) đậu lại dưới nắng nhẹ sau đó bóc vỏ đậu và loại bỏ hạt lép, hạt nhăn, hạt bị mốc, tróc vỏ lụa hoặc bị vỡ, hạt đã nảy mầm. Lượng giống cần từ 18-22 kg đậu nhân/ha. Để đảm bảo hạt giống có tỷ lệ nảy mầm tốt thì cần lấy ngẫu nhiên khoảng 100-200 hạt đem ngâm trong nước ấm khoảng 4-5 giờ rồi ủ khoảng 24 giờ để đánh giá tỷ lệ nảy mầm; nếu tỷ lệ nảy mầm trên 85% thì có thể đem gieo trồng.

- Xử lý hạt giống trước khi trồng: Ưu tiên sử dụng các chế phẩm sinh học như các chế phẩm vi sinh ngừa tuyến trùng đã đăng ký và đang có bán trên thị trường. Hạt giống trước khi trồng cũng có thể đem ngâm vào nước nóng được pha hai phần nước sôi và ba phần nước lạnh trong vòng 3-4 giờ rồi đem ủ như ủ lúa sau 1 ngày và chọn những hạt ra mộng sau đó tiếp tục xử lý với các thuốc xử lý hạt giống rồi đem trồng, nhất là đối với những hạt giống bị để lâu.

IV. CHỌN GIỐNG

Hiện nay cây đậu phộng Trà Vinh có nhiều doanh nghiệp thu mua, thị trường rộng và đa dạng sản phẩm. Tuy nhiên, khi trồng cũng cần căn cứ vào nhu cầu của thị trường mà chọn giống trồng thích hợp, có thể sử dụng các giống như sau:

- Đối với thị trường tiêu thụ đậu phộng chế biến tươi nên chọn các giống như MD7, MD9, đậu Vồ, L14, HL25... Đặc điểm của những giống này là hạt to, cho năng suất cao, dễ tiêu thụ. Nhược điểm là vỏ dày, dễ bị lép và đòi hỏi phải áp dụng kỹ thuật thâm canh cao. Hiện nay, nông dân trồng nhiều là 2 giống **MD7 và đậu Vồ**.

- Đối với thị trường tiêu thụ đậu phộng dùng để ép dầu hay lấy nhân làm bánh kẹo thì chọn những giống như: VD22, GV1, GV2...

V. BÓN PHÂN

1. Phân hữu cơ: Nên bón từ 1-2 tấn phân hữu cơ đã ủ hoai cho 1.000 m².

2. Phân hóa học: Tùy loại đất, mùa vụ trồng và loại giống. Có thể tính mức trung bình trong vụ Đông Xuân cho 1000 m² như sau:

- Bón lót: 25-30 kg vôi bột + 50 kg Super lân (loại có 16% P₂O₅ hữu dụng) và trước khi cày xới lần cuối bón 10 đến 15 kg phân đầu trâu 20-20-15 + TE hoặc phân của các công ty có uy tín khác có công thức tương tự.

Lưu ý là vôi nên bón riêng hoặc có thể kết hợp với Super lân trộn xong bón liền, bón khi cày đất, bón vào lúc trời lặng gió và bón xong phải bừa lại ngay để tránh mất do gió thổi bay đi. Phải có khẩu trang và kiếng che mắt để đảm bảo an toàn.

- Bón thúc lần 1: khi cây vừa mọc đều (7-10 ngày sau gieo) Urê 8-10 kg + 10 kg DAP. Khoảng 5 ngày sau bón và dặm những chỗ xấu từ 2-3 kg Urê.

- Bón thúc lần 2: 20-22 ngày sau gieo: 8-10 kg Urê + 7-10 kg KCl. Khoảng 4-5 ngày sau bón 2-3 kg Urê và dặm những chỗ xấu để cho đậu tốt đều.

- Bón thúc lần 3: 30-35 ngày sau gieo: bón 30-40 kg vôi bột.

- Bón thúc lần 4: 50-55 ngày sau gieo: 5-7 kg phân kali (KCl). Chú ý khi bón lá đậu phải khô ráo để tránh phân dính vào làm cháy lá.

Đối với những đất đã canh tác đậu phộng nhiều vụ trong năm hoặc đã canh tác hàng năm thì lượng phân lân, kali và vôi có thể bón ít hơn 10-30% so với công thức khuyến cáo nêu trên và trong mùa mưa lượng phân đạm nên giảm bớt 30-50% vừa tiết kiệm chi phí vừa ít làm ô nhiễm môi trường.

VI. CHĂM SÓC

1. Tưới nước: Trong điều kiện khan hiếm nước tưới do biến đổi khí hậu đang diễn ra chúng ta nên áp dụng hệ thống tưới tiết kiệm nước và công lao động. Trong mùa nắng cần tưới thật ướt đất trước khi trồng và sau đó phải tưới nước đầy đủ từ khi cây mọc đến khi thu hoạch, không để cây héo nhất là từ khi ra hoa trở về sau.

Tùy đất trồng cao hay thấp và mùa vụ mà tưới mỗi ngày hay 2-3 ngày tưới một lần. Chú ý khi cây bắt đầu ra hoa phải tưới đủ nước và đối với đất thịt, nhiều sét phải tưới ướt đất từ khi hoa nở thì tia củ mới chui được vào đất.

2. Phòng trừ cỏ dại: Đây là một trong những khâu quan trọng quyết định năng suất đậu phộng. Có thể trừ cỏ bằng nhiều cách như làm đất kỹ, phủ rơm, xịt thuốc... Các thuốc có thể xịt cho đậu phộng như sau:

- Diệt mầm (từ 1-2 ngày SKG): Sử dụng các thuốc chuyên dùng cho đậu phộng, xịt khi đất đủ ẩm, nếu đất khô cần tưới cho ướt đều.

- Giai đoạn 07-12 ngày SKG: Sử dụng thuốc trừ cỏ chuyên dùng như Dzo Super để phun xịt khi đất có nhiều loại cỏ.

- Giai đoạn 15-20 ngày SKG: Giai đoạn này thường có lúa rày, cỏ chi và các loại cỏ một lá mầm. Sử dụng một trong các thuốc như Targa super hay Onecide, Gallant super, Select...

Chú ý: Để hạn chế thiệt hại do cỏ dại, sâu, bệnh hại gây ra cần áp dụng biện pháp phòng, trừ tổng hợp như sau:

- Luân canh cây trồng 1 vụ đậu 1 vụ lúa... Cày, xới phơi đất để diệt côn trùng và mầm bệnh có trong đất.

- Bón phân đầy đủ và cân đối nhất là bón đủ vôi, lân và kali; tăng cường sử dụng phân hữu cơ ủ hoai.

- Sử dụng hạt giống tốt, xử lý giống trước khi gieo trồng.

VII. THU HOẠCH

Thông thường các loại đậu trồng ở Trà Vinh đều có thời gia từ ngày gieo hạt đến thu hoạch là 90 ngày. Tuy nhiên, tùy mục đích sử dụng là ăn tươi hay lấy nhân mà thu sớm hay thu đúng thời gian sinh trưởng. Khi củ đậu già phải thu ngay, muốn biết củ già có thể nhìn bộ lá chân khi có khoảng 1/2 đến 2/3 chuyển vàng kết hợp nhổ thử vài bụi./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- GD và các PGD Sở;
- Các phòng, ban, Đơn vị trực thuộc Sở;
- UBND các huyện, Thị xã, TP;
- Phòng NN&PTNT các huyện, Phòng K.Tế TX, TP;
- Lưu: VT.

KS. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC

Huyền Hiệp Nữ